

TALEPAPIR

”Det talte ord gælder”

Spørgsmål

Vil ministeren redegøre for, hvilke initiativer ministeren vil tage for at undersøge, hvordan man kan reducere risikoen ved minkproduktion i Danmark efter dvaleperiodens ophør? Vil ministeren benytte en tilgang, hvor risikovurderingen foretages ud fra et helhedshensyn på sundhed for dyr og mennesker?

Spørgsmålet er stillet efter ønske fra René Christensen (DF) og Thomas Danielsen (V).

Svar

Tak for spørgsmålet, der handler om regeringens fremadrettede initiativer og tilgang i forhold til at genoptage minkproduktion i Danmark.

Forudsætningen for at besvare spørgsmålet er, at man forstår baggrunden for, at vi står i den situation, vi gør.

Derfor vil jeg tillade mig først at ridse baggrunden op.

Baggrund

I november sidste år stod vi midt i en coronapandemi, der bredte sig som en steppebrand.

Smitten spredte sig ikke kun mellem mennesker. I løbet af efteråret 2020 spredte smitten sig med lynets hast fra mink til mink. Og fra minkfarm til minkfarm.

I starten af september var der 9 smittede minkbesætninger. Det steg til 45 i begyndelsen af oktober. Og til 225 smittede besætninger i begyndelsen af november.

Altså en 20-dobling på 2 måneder! Det var en vild og skræmmende vækst.

Selvom der blev iværksat restriktioner og smittebeskyttelsesforanstaltninger omkring minkfarmene, kunne vi ikke inddæmme smitten.

Den 16. november var der 304 smittede minkbesætninger.

Og smitten spredte sig også fra mink til mennesker.

Jeg citerede ved sidste samråd Anders Fomsgaard, der er overlæge og virolog på Statens Serum Institut.

Det vil jeg gerne gøre igen. I DR udsendelsen ”Den Sidste Mink” fortæller han, at:

”I uge 45, 46 og 47 er over halvdelen af alle af covid-infektioner i Nordjylland med minkvarianten. Det er en kæmpe risiko at have på et tidspunkt, hvor man forsøger at udrydde en epidemi”.

Jeg vil også gerne minde om den klare risikovurdering fra Statens Serum Institut fra den 3. november 2020, hvor konklusionen lyder – og nu citerer jeg: *”En fortsat minkavl under den igangværende COVID-19-epidemi indebærer en betydelig risiko for folkesundheden, herunder mulighederne for at forebygge COVID-19 med vacciner.”*

Det var på dette meget alvorlige grundlag, at det blev besluttet at aflive alle mink. Det var udtryk for rettidig omhu! Beslutningen blev udelukkende truffet ud fra et hensyn til folkesundheden.

Og lad mig gerne igen understrege. Det har aldrig været regeringens mål at lukke erhvervet permanent.

Erstatning

I forlængelse af beslutningen om at slå alle mink ned indgik vi en aftale om erstatning til minkavlere, der vil nedlukke deres minkvirksomhed permanent.

Og for de minkavlere, der ønsker at genoptage deres minkproduktion, blev der indført en ordning med dvalekompensation frem til 1. januar 2022.

En aftale med en økonomi på ca. 19 mia. kr.

Forlængelse af det midlertidige forbud

Det midlertidige forbud mod hold af mink, der blev vedtaget sidste år, udløber den 31. december i år.

Fordi forbuddet var begrænset til et år, så har vi i 2021 taget stilling til, om forbuddet skulle forlænges, eller om minkproduktionen kunne genoptages i 2022.

Risikovurderinger fra SSI

Sundhedsmyndighederne vurderede i forsommeren, at der først skulle udarbejdes en opdateret vurdering i forhold til risikoen for den humane sundhed.

Med andre ord: Folkesundheden, dvs. danskernes sundhed, skulle have førsteprioritet.

Vi fik vurderingen fra Statens Serum Institut den 14. juni i år.

Risikovurderingens konklusion var klar – jeg citerer:

”Hold af mink i Danmark efter 2021 kan medføre en sundhedsrisiko for mennesker af ukendt størrelse.”

SSI beskriver mere uddybende, at reetablering af minkhold overordnet kan medføre tre typer af risici for mennesker:

1. En erhvervsrisiko i form af gennembrudsinfektioner for eksponerede medarbejdere i det genetablerede minkerhverv, herunder pelserier.
2. Et smittereservoir, der kan give anledning til yderligere samfundssmitte blandt ikke-vaccinerede personer, personer der ikke har responderet tilstrækkeligt på vaccinen og evt. personer, der har aftagende immunitet efter vaccination.

3. Og at der kan opstå flere varianter af corona i samfundet, idet sandsynligheden for nye varianter hænger direkte sammen med omfanget af virusreplikation i de værter, som smittes. Dette kan i værste tilfælde påvirke muligheden for at forebygge covid-19 med de eksisterende humane vacciner.

En konklusion, som Statens Serum Institut den 28. september bekræftede stadig er gældende.

Statens Serum Institut peger samtidig på, at man har brug for vinteren til at opnå mere viden om vaccinerne effekt, om varigheden af immunitet og om vaccinerne effekt over for nye virusvarianter.

Med afsæt i den klare vurdering fra sundhedsmyndighederne har et flertal i Folketinget tilkendegivet at ville forlænge forbuddet mod minkproduktion med endnu et år.

Det er altså dér, vi står her og nu.

Og desværre står vi igen i en meget alvorlig situation med knap 7000 daglige smittede, et stigende antal indlagte og en ny corona-variant: Omikron. Som tyder på at være meget smitsom.

Selvom jeg ikke er ekspert i virus, kan jeg godt forstå, at sundhedsmyndighederne har brug for at opnå mere viden om udviklingen af coronaen i vores samfund.

Dét gør regeringen fremadrettet

Og her og nu vil jeg så se ud af forruden og forklare regeringens fremadrettede initiativer og tilgang, når det gælder om at reducere risikoen ved minkproduktion i Danmark.

Lad mig starte med at gøre regeringens præmis krystalklar.

Regeringens præmis er, at vi først kan genoptage minkproduktionen i Danmark, når det er forsvarligt i forhold til folkesundheden.

Nøgleordet og førsteprioriteten for regeringen er altså folkesundhed. Menneskers sundhed.

Statens Serum Institut har oplyst, at man har brug for vinteren til at opnå mere viden om vaccinerne effekt, til at vurdere varigheden af immuniteten og til at vurdere vaccinerne effekt over for nye virusvarianter.

Instituttet forventer altså, at vi hen over vintermånederne kan få større viden og erfaring med COVID-pandemien, som betyder, at usikkerheden over for pandemien alt andet lige vil mindskes.

Det lytter regeringen til.

Men når vinterperioden er overstået, og Statens Serum Institut har høstet mere viden og erfaring, så vil det være tid til igen at vurdere, om det ud fra hensynet til folkesundheden, vil være muligt at genoptage minkproduktion i Danmark i 2023.

Dansk Veterinær Konsortium (DK-VET)

I dén fase, hvor vi skal overveje, om vi skal genoptage minkproduktionen, kan der også inddrages andre faglige kapaciteter end Statens Serum Institut, i det omfang, sundhedsmyndighederne vurderer det relevant.

Det er klart, at DK-VET, vil kunne komme med forslag til smittebeskyttelse på minkfarme, når det er relevant. Både i forhold til smitte fra mennesker til mink og fra mink til mennesker.

Lad mig understrege, at jeg selvsagt ikke har nogen intentioner om at forsinke en eventuel inddragelse af DK-VET eller andre eksperter.

Og at jeg har stor forståelse for, at eksperter skal have tid til at lave deres arbejde. At de ikke kan komme med vurderinger fra den ene dag til den anden. At deres arbejde skal være grundigt.

Derfor er det selvfølgelig vigtigt, at der bliver tilrettelagt en proces, hvor deres faglighed kan blive inddraget.

Men vi er altså nødt til at lytte til SSI, som siger, at de har brug for at opnå mere viden om pandemien. For det er jo det det handler om, når SSI siger, at de har brug for at opnå mere viden om vaccinernes effekt og varigheden af immuniteten mv.

Når der er mere viden om pandemien, så kan andre fagligheder blive involveret.

Jeg vil i denne sammenhæng gerne adressere den misforståelse, at jeg skulle have udsat bestillingen om en risikovurdering fra DK-VET. Det har jeg ikke.

Sundhedsmyndighederne vurderede, at der først skulle laves en risikovurdering for den humane sundhed. Sundhedsmyndighederne bad derfor mit ministerium om, at få undersøgelserne fra DK-VET udskudt. Beslutningen blev truffet på embedsmandsniveau.

Afrunding

Summa summarum:

Regeringens holdning er, at vi først kan genoptage minkproduktionen i Danmark, når det er forsvarligt i forhold til folkesundheden menneskers sundhed. Her lytter vi til sundhedsmyndighederne.

Og myndighederne vurderer helt klart, at der stadig er en risiko for den humane sundhed forbundet med minkproduktion.

Samtidig har Statens Serum Institut bedt om, at vi venter med en ny risikovurdering, til vi er kommet gennem vinteren.

Som ansvarlig regering har vi valgt at lytte til sundhedsmyndighederne og tage tingene i den rigtige rækkefølge.

Og den rigtige rækkefølge er, at vi lige nu forlænger forbuddet mod minkproduktion med et år.

Når vi er igennem vinteren, tager vi diskussionen om mulighederne for minkproduktionen i Danmark efter 2022.

Vi må væbne os med tålmodighed. Det giver ingen mening at gå for hurtigt frem, når sundhedsmyndighederne vurderer, at der er en risiko for mennesker af ukendt størrelse forbundet med at have minkproduktion.

Tak for ordet.